

Szerkesztőségi iroda:

Pórád. Szt.-Ferencrik háza, omnia balra. — Szerkesztővel értekezni lehet **minden nap** 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margittai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak nyitványok és hirdetések.

Hirdetéseik jutalmannak számítanak

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egyes évre 6 Ft
Fél évre 3 Ft
Negyed évre 1 Ft
Egyes szám 10 kr.

Hirdetéseik még elfogadhatók:
Budapestben: Goldberger A. V. és Ekestein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelk A., Daube G. L. és társaink és Herold Brúnben: Stern M.

Nyitványok petiszora 10 kr.

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi Népélet” „Ungvári beszédek”, a „Csektornyai tákarépkézirat”, a „Muraközi tákarépkézirat”, az „Alás-Muraközi-Takarépkézirat” és „Ungvári beszédek” a Muraköz-hegyvidéki közművelődési „Ünképzőkör” kezeltetése alatt.

A Dunántúli Közművelődési Egyesület.

Időszámításunk első ezredét harcosi ménék száguldása, a barbárok üvöltése, kardok csengése, halálhörgés tölté ki. S e halálhörgés hajdan virágzó államok végső vonaglása volt. A vén tölgyek roska dozni kezdtek. A szű megkezdte munkáját; átvették annak szerepét harcdezt éléterős ifju nemzetei, kiknek erőtlő duzzadó izmos karjaik csapása alatt egy nap alatt befejeztetett annak munkája. A halált a születes váltota föl. Bukik a nagy Nyugotórmai birodalom, megnyirbáltatik a Keleti Újorok hódolnak a szolgáltságához szokott népek; friss vér kezd csergedezni vén Európa erreiben. S a népvándorlásnak nevezett eme a maga iszonyatosságában is nagyszerű korszakot a mi őseink rekesztik be; az ő megjelénésük lejezi be az államalakulások forradalmát. Minden nép az elfoglalt terület biztos határok közé vonni, az államot consolidálni törekszik; a harci zajt a békes munka váltja föl; megtanulják egymást a népek ismerni, hogy egymást eleinte megtűrik, hogy utóbb ennek révén a megbecsülés s a szeretet nemesebb érzelmek adjonak.

Őseink most ezer esztendeje hódítottak meg ezen földet. Hódítani mások is tudtak. Alapítanak birodalmakat a nyugoti, a keleti gótok, a longobárdok, a vandálok stb. a hunok, az avarok is... és hol vannak ezek birodalma? Elfoszlottak mind a ködfátyol. Megjelénésök üstököshöz hasonlít, mely megjelenik, hogy rettentően ismét el-tűnjék

A magyar nemzet alkotása marandóbb volt. Ma is magyar lakik az országban a honfoglalás idejében megállapított határai között. Megszaporodtunk, megerősödünk; él a nemzet és virul. Most kezd még csak alkotni; most kezd jeleit adni annak, hogy mire képes; ifjkorát látszik élni; semmiféle jel sem mutatja az elhalt ezer esztendőnek támadt nyomait

A magyar nemzet 1000 évi fönállása alatt államalkotó és állammentő nagyszerű tehetségét lényesen igazolta. Bölcs fejedelmek bölcs intézkedései a törvényes rendet fön tudták tartani. A nemzet harcias szelleme megtudta menteni a nemzet függetlenségét. A szívós kitartás legyőzött minden időközben támadt veszélyt s bajt. A hazaszeretet megmentette a hazát s a magyar szó, a mi bizony a csodával határos, nem csak hogy szerte hangzik a hazában mindenfelé, de egyre terjed, egyre szilárdabb gyökeret ver s ha a munkában nem akadályoznak, a magyar nyelv nemesnek a többségnek nyelve marad, de általános használatát majd a birodalom minden részében. Az Európaszerte nyilvánuló áramlat, mely a nemzeti, az államnyelvnek terjesztésében nyilatkozik, az alkotmányos ara óta, rövid két tized alatt, fényesen kezd érvényesülni nálunk is. Első bölcs királyunknak fiahoz intézett intelmeiben foglalt ama állítása, hogy az ország ereje az államban élő különféle népek nyelvének ápolásában van, régen elítéltetett már. Akkor helyén lehetett, a mikor a magyar nemzetnek megzilárdulásáról volt szó, hogy az államalkotás nehéz munkája az próbb nemzetiségek féltékenysége folytán meg ne akasztassék. Ma azonban, a midőn mindenfelé az ellenkező törekvéseket látjuk: a midőn hatalmasabb nemzetek is az assimiláció tanát hirdetik, nem egyszer erőszakkal is: nem tehetetlenségünket s gyöngeségünket igazolnók-e azzal, ha a kortól elmaradva, az egységes magyar állam fölépítésével nem törődünk? A lenyegető szláv tervekkel s álmokkal szemben passzív magatartásra magunkat nem kárhozthatjuk. Behuny szemmel nem nézhetjük közönyösen, miként olvadnak be az oláhság között hajdan virágzó magyar falvaink; egyes családjaik miként tótosodnak vagy eloroszosodnak. Avagy nem a nemzetnek végtelen indolentiájára mutat-e a multban érvényesült ama történeti tény, hogy a városok, a mikor falakkal vették magukat körül, e falakkal egyttal a magyarságot is kirekeszték körükből? A magyarság saját országában élhetetlen királyok által megerősített statumokkal a városok területéről kizáratik! Nem a boszus száralom csalé mosolyt ajkainkra, a mikor ily végtelen elszomorító korra visszapiantunk?

A falak leomlottak; német városaink, a mult vétkeit jóváteendő, kétszeresen sietnek, hogy magyarosodjanak. S törekvéseiket koronázza is siker. A magyarosodásban jelenleg ők a zászlóvivők. Elvégzik azt maguk is, segítségre nem szorulnak.

De, ha e vagyonos elemet magára hagyhatjuk, föl kell karolnunk a kevésbé tehetősi vidéki népek ügyét. A társadalomnak ilyenkor föladatai vannak, kötelességei; megmentésükre kell, hogy siessen az elveszni akaróknak. S a magyar társadalom ilyenkor nem is szokta karjait összefogni. Megmutatta erejét akkor, a mikor az Enkét létesítette, nem feledkezik meg teendőiről most sem, a mikor a Dunántúli Közművelődési Egyesület létesítéséről van szó. A Muraközben elhorrátosodott Újlakiak, Kisfaludiak, Kőrösiek, Hunyadiak stb., kik valamikor bizonyosan magyarok voltak; a vendek között elszilárdodottak, vagy a nyugoti széleken elnémetesedett hazánkúri segítségét igényelnek. Ők önmagukkal tehetetlenek, a társadalomnak kell itt közbelépnie! S a föladat az a megalkult egyesület bizonyára fényesen fogja megoldani. A nemzetiségökben veszélyeztetett testvéreink a Drávan túl, karjaikat nyújtják felénk, oldalomért esedeznek. Nekünk kell sietnünk velémökre! S a védelem eszközei a közművelődési egyesület-

nek kezeiben vannak, ez lesz Nyugat Magyarországának Enkéje. És hogy azzá legyen, hogy missióját betöltse, a társadalomtól függ. A mekkora a rokonszenv az eszme iránt, életképességében kételkednünk nincs okunk, de biztos reményeink vannak arra nézve, hogy föl is fog virágozni.

Érdeklődéssel tekintünk munkája elé, rokonszenvünk kísérő törekvését s a szent célnak zászlaja a porba nem omolhatik! Mert velünk az igazság a jog; s ha Isten velünk, ki ellenünk?

r. r.

A postát igénybevevő közönség figyelmébe.

(Vége.)

A kereskedők egy jelentékeny része sokszor drága ruhaneműeket, bár több rétegű, de gyenge, legrosszabb minőségű csomagoló papírra helyezi el, sőt könnyebb természetű kész ruhadarabokat, kalapokat stb. a leggyengébb nemű papirdobozba rakja.

A postát közegek nincenek mindig azon helyzetben, hogy a földöket gondosabb csomagolásra figyelmeztessék, mert néha a tartalom nincs pontosan megcsomagozva, néha pedig a togyatkozást külsőleg észrevenni nem lehet.

A csomagolásra nézve elv, hogy a csomagoknak úgy kell göngyöltve lenniök, hogy egyrészt a burkolat a tartalmat külső befolyás ellen megvédje, másrészt, hogy maga a tartalom más küldeményekben kárt ne tehessen.

A küldemények mikénti csomagolása tehát a küldemény értékét és minőségét, a terjedelentől és a súlytól tetéltén függvök, e czébből a küldeményeket közönséges vagy fonákjával kifele fordított viaszos vaszonba, bőrbé, szűkség esetén vaszonnal körülburkolott dobozba kell becsomagolni s jól körülkötözni vagy egyttal jószerezzel erős ládába csomagolni.

Ékszerék és drágaságok tokban elhelyezve, azonfelül vaszonnal körülburkolott erős fadarabba vagy faladécskába zárva és jól körülkötözve adandók fel.

Csekélyebb értékű, nedvesség, dörzsolés, nyomás, vagy ütés folytán nem egykönnyen megmegerülő tárgyaknál elegendős, ha tartós, de mindenesetre többrétű jó minőségű csomagoló papírra burkolva jól körülkötöztetnek.

Vaj, zsiradék és folyadékok különös és gondos csomagolást igényelnek.

Folyékony vagy törékeny tárgyak burkolatára figyelemztetv idom, vagy jel rajzolandó, romlandó tárgyaknál ki kell tenni, hogy romlandók.

Csomagolás nélkül csak lezárt utazótáskák, bőrdobók, jól abrasolt hordók stb. továbbá már nem vérvó vad adható fel.

Több vad összekötve egy küldeményben el nem fogadtatik. Szárnys vad csak kosárba téve, vagy fényfaliakkal burkolva szállítatik tovább.

Jég közv csomagolt élelmiszerek a szállításból egészen ki vannak zárva.

Sok nehézséget okoz végül a kocsi-postai csomagok lezárása és címzése is.

A pecsételésre jó minőségű, tartós, peccéti vaszra kell használni és vésett peccéti nyóval lenyomni, hogy a peccét utközben le ne törzedzék. A varrássra, illesztésre, zsinegre anny peccéteket kell alkalmazni, a hány elegendős arra,

hogy a küldeményt a pecsétek megsértése nélkül főhontani ne lehessen.

A beiföldi és a magyar-osztrák postai csereforgalomban a 200 fti. nyilvánított értéket meg nem haladó kecsipostai csomagok pecsételése nélkül is elfogadhatók, ha a tartalom ragasztóhatárolása vagy a használt csomagolás és lezárás (ragcs) által különben is eléggé biztosítottak látszik.

Az aranyat, ezüstöt vert alakban vagy rudakban, továbbá készpénzt, értékpapirt, drágaköveket, valódi cipkét és efféleket tartalmazó küldeményekre azonban, ha az értéknylvántás mellett adatnak fel, e kivételes intézkedés nem vonatkozik. A cím tisztán olvashatóan, tüzetesen és lehetőleg a burkolatra irandó. Ha ez nem volna lehetséges, a címet egy papírlapra kell írni s azt nemcsak azelőtt, hanem egész látszólapjával kell a csomagra és pedig a göngyöletet összehajlított zsinag alá ragasztani. Hogyha a csomag cím lapjára címzett neve helyett csak egyes jelzőbűtök vagy számok iratnak, az egyes szállítólevélre címzett teljes néven kívül, a csomag jelző bűtök illetve számaát is oda kell jegezteni.

A kir posta (és távirda) hivatalok utasítva vannak, hogy oly csomagokat, melyekre a cím lap nem egészen hátsó lapjával, hanem csak széleivel vagy négy sarkával van oda ragasztva, vagy melyek nagyon gyenge vagy éppen öszszetört zsinaggal vannak körülköve, el ne fogadjanak.

Aranyat, ezüstöt, pénzt, ékszert és drágaköveket tartalmazó, nemkülönben azon küldeményekre is, melyek értéke a 100 trtot meghaladja, címlapot ragasztani nem szabad. Ily küldemények teljes címét mindig magára a göngyöletre kell írni.

A címlapra, illetve a küldemény burkolatára a címen kívül még a küldemény tartalmát és értékét, az utánvevői összeget s a küldemény különös kezelésére vonatkozó megjegyzéseket (jel. express, törekeny, gyorsan, romlandó stb.) kell kitenni.

Ily eljárás mellett azután eleje vétetik azon panaszoknak, melyek, ha a küldeményben valamilyen kár esett, a közönség köréből oly gyakran előhangzanak, pedig a hiba az elősorolt szabályok figyelmen kívül hagyása következtében a legtöbbször az ő részén fekszik.

A dunántuli kulturregyesület

A Dunántul közvéleménye által oly megkapó s ritka melegséggel és lelkesedéssel fölkarolt új kulturregyesületnek alakulása hazánk fővárosában, s. h. hó 20-án megtartott ülésen megtörtént. Az előkelő vendégeknek nagy száma elég fényes bizonyíték arra nézve, hogy ez egyesület egy rég érzett hiányt van hivatva orvosolni s csak örvendünk azon, hogy oly nagyevű s kipróbált hazafiak kezébe került e szent ügy. kik elég biztosítékot s reményt nyújtanak arra nézve, hogy az ige testté is legyen. A Dunántul hazánk legkultiváltabb területét képezi. Földje termékenységénél, kedvező földrajzi helyzeténél, lakosságának józsága — s szorgalmánál fogva nemzetgazdasági tekintetben már régóta foglal a el az őt megillető helyet; mennyivel fokozottabb mértékben töltheti be majd gazdasos politikai szerepét is, ha a magyar állameszme zászlaját magasan lobogtatva, a magyar ságnak mögötte tömörülő zárt phalanxra is mutathat. A Dunántul lakossága maga erejéből is magyarosodott eddig, mennyivel inkább teheti ezt majd ezután, ha lesz egy számottevő testület, mely a maga erkölcsi s anyagi támogatásával a megkezdett úton való haladásához nemcsak impulst de erőt is kölcsönözni fog! Páro uljon meggyőződésökkel a kellő tapintat s kitartás és a czél el lesz érve: a magyarság ezeréves egészséges fája hatalmasan meg fog terebélyesedni! A Dunántul 3 millió lakosa teljes rokonszenvvel ajándékozza meg törekvéseiket s ha van valami, ugy bizonyára az ebből kifolyó bizalom az, mely megkezdett munkájukat a legbiztosabb sikerrel kecsegtetheti.

A gyűlés lefolyásáról értesültünk szerint különben következőkben számolhatunk be:.

A gyűlés a szervezőbizottságnak elnöke, Szell Kálmán nyitotta meg azzal, hogy örömeinek adott kif jezést az eszmének fölkarolása fölött. Ő meg volt győződve arról, hogy a kikifáltot szózat a pusztában elhangzani nem fog, de a meleg rokonszenv és a megjelent fényes gyülekezet mégis meglepte őt. A bizottság nevében köszönetet mond a jóleső érdeklődésért.

A gyűlés tovább vezetésére elnöknek Szell, jegyzőknök Meszlény Lajos és Fenyvessy Ferencz dr. választattak meg.

Miután elnök rövid szavakban az alakulás célját kifejtését s különösen kiemelt az ennek nyomán érvényesülendő magyarisítást mint hazánknak ez idő szerint való legvitalisabb kérdését, melyt intenzíve elő kell mozdítani a közgyűlésnek egyhangú kívánására a kulturregyesület megalakulásának nyilvánítja ki.

Bécsics Gusztávnak az egyesületet ismertető előadás után tárgyalattak az alapszabályok, a melyek többszörös hozzászólás után elfogadtattak. Ez alkalommal szólt föl megének tanfelügyelője, Ruzsicska Kálmán dr. is, ki kimondatni kívánta, hogy az egyesület ne csak segítézen, de iskolákat a maga erejéből állítson is. A gyűlés ez értelemben határozott.

Elnöknek Szell Kálmán orsz. képviselőneknek Bécsics Gusztáv orsz. képviselő s Pallavicini Ele őgróf választattak meg. Az elnöknek kijelenté-éhez képest a gyűlésen megjelentek a kormányzó választmányt képe ik.

Ezzel az ülés befejeztett. Este a vigadóban fényes banketet adtak, melyen emelkedett volt a hangulat mindvégig.

KÜLÖNFÉLEK.

— **A királyné nevenapja** s. h. hó 19-én a szokásszerinti ünnepies istentiszttellettel ünnepeztett meg Csáktornya. A három in-tézet tanulóifjúsága — élükön a tantestülettel, a különféle hivatalok képviselőitől jelentek meg azon. A mise alatt a képzelt tanuló ifjúságnak megszólított karéneke az alkalommal nem volt hallható Magyarazat találhatni ennek a lapunk s a fővárosi hírlapok által is annak idején megemített okt. 4-iki kínos esetben a mikor a miséző ángyán zárdafnók az intonált Hymnus elől az oltár melő a segédlettel eltávozott. Múltó főlháborodást keltett akkor a klérusnak ezen tapintatlan magaviselése s ugyancsak kíváncsian nézünk a nov. 19-iki istentiszttel el vajjon a multikori eset ismétlődni fog-e? Nem ismétlődött, mert az ifjúság egyszerűen nem énekelte! S ez a tüntetés volt a lehelyesebb felelet, s az ajatalkodó hívekre mindenesetre kevésbé bántóbb, mintha a magyar nemzet imájának elénekletét forcirozzák s azzal a „magyar” lelkézet a templom szentélyéből ismét megzsalasztják A Hymnus tehát engedett, de a közmondás értelmében!

— **Goncsásból** írják a következőket: Kengyelits János, az újonnan kinevezett plébános s. h. hó 9-én Zágrába utazott eskü letételre mely idő alatt a nép epedve várta megérkezését, hogy minél előbb üdvözölhesse szeretet lekipisztorát. A várt nap el érkezett e hó 11-é el, mely napon a romkath. iskolaépület előtt nagyszámu közönség gyűlt össze; közül a közönség s őljárói, a tiltóegylet nemzeti színű lobogókkal és a tanítók növendékeikkel sorfalat képezve

Alig ért a helység határába az ünnepelet, midőn megkezdődtek a taracklóvések és a harangok zúgása, mely tartott, míg csak a nép közé nem ért, mely lelkes éljenzéssel fogadta. Lukács István tanító, a tanítói kar, tázoltó egylet és a közönség nevében mondot üdvözölő szavai után szép koszort nyújtott át a jó pástornak, ki megköszönvén híveinek ezen ragaszkodását szünni nem akaró éljenzés közt in lult a templomba, hol Te deumot tartott.

— **Zalavármegyének** magánalapítványkezelő bizottsága s nemesi pénztára ujabban ismét adott magáról élejtelt a mennyiben a napokban tartott egyik gyűlésén kulturál s czélokra 6000 frtot szavazott meg. Ebből a kezshelyi gymnasiumnak 3000, a Zala Egerszegen létesítendő főgymnasiumnak főtartási költségeihez hasonlóképen ugyanakkora összeget utalványoztatott ki.

— **A M. T. G. Sz. Igazgatótanácsa** d. e. f. fel 12 órakeri rendes havi ülést tart.

— **Athelyezés** Balázs János csendőrmester Nagykanizsára helyeztetett át, Orparancsnoknak helyébe Pollák Samu osztálytót be Stridórol a csáktornyai csendőrséghez.

— **Hymn.** Kovácsévics István alsókráljevezi tanító folyó hó 12-ikén vezette oltárhoz özv. Terbócz Emilné, u. ottani postamesterének kedves leányát, Gimellát. Tartós boldogság kísérje a kötött frigyét!

— **Mésto vaj.** A csáktornyai állami tanítóképzede kertjében e hó 15-én éjjel ismeretlen tettes 1 szalmakaszából az őszes mézet ellopta. 1 dzirzon féle hármast kaptárt pedig feltört és szétrombolt, mi által az intézet méhesének jelentékeny kárt okozott.

— **A kereskedelemügyi miniszter** Dráva-Szent Mihály volt urbéresei jobbágyainak kérelmére utasította a Csáktornya-ukki helyierdekt vasut engedményesét, hogy a folyamodók tulajdonát képező legelőből a kisajátítás után hasznavehetetlenné vált részt sajátítsa ki; továbbá Festetics Jenő gróf csáktornyai uradalomának kérelmére a Csáktornya-ukki vasutvonal mentén a 799 — 800 szelvény között 6 m. széles utájtáró létesítését elrendelte Dráva-Szent-Mihály között azon kérelmet ellenben, hogy a 829. szelvény mellett metszett közégi ut részére egy utájtáró létesítsék, teljesíthetőnek nem találta; mert az ahhoz szükséges magasság nem áll rendelkezésére; a vonat engedélyese tartozik azonban az elvágot közégi utat a 827 — 28 szelvény közti átjáróval parallel ut által összekötöni.

— **Urodalmi bérletek** Az Alsó Lendva, Lenti és Szent Lőrinc határaitban fekvő 80 000 holdas Esterházy féle birtokokat a napokban megtartott ösztárgyalás alkalmával budapesti consortiumok bérleték ki és pedig az elsők Laekó, Popper, Herczig és társai, utóbbi meg dr. Mandl Pál és Samu s Poácsék Sándor szintén budapesti cégek.

— **Vasuti ügy** A jövő év folyamában Győött és Pécett szervezendő kir. táblákkal Zalaegerszegen s Nagykanizsának czélésrább vasuti összeköttetésbe való huzatala céljából a kereskedelemügyi miniszterhez fölterjesztett kérvény akként intézte el, hogy a cselszerűbb vonatösszeköttetések tanulmányozására s tanulmányozás eredményének már a jövő évi nyári menetrendbe való fölvetelére az államvasutak igazgatói s a miniszter részéről utasítottak.

— **Alsó-Mihályvecs** község folyamodott az iránt, hogy a községóhid fölállításának közelessége alól fölmentessék. A kérvény, tekintve, hogy A-Mihályvecszen az 1889. évben csak 5 darab marhát vágta,

a közigazgatási bizottság részéről pártolólag terjesztetik föl a földmivéleltségügyi miniszterhez.

— **Gűzöltő ügy.** A megyei közigazgatási bizottságnak f. hó 11-én tartott ülésén előterjeszteték a megyei tűzoltószövetség kérése, hogy a megye területén levő önkéntes tűzoltóegyletek köteleztessenek a megyei tűzoltószövetségbe való belépésre. A közigazgatási bizottság tekintettel azon előnyökre melyekben a megyei tűzoltószövetségbe való belépéssel a tűzoltó egyletek részestílnék, a járási főszolgabíróságok útján felhívja a megyében létező önkéntes tűzoltó egyleteket a megyei tűzoltószövetségbe való belépésre.

— **Hazai gyártáruink fejlődésére** hatalmas lendületet adott Tarnóczy Gusztáv gép- és tűzfecskendőgyáros és országgyűlési képviselő ur, ki gyártmányaival legújabbban az arató kiállításnál is a legfényesebb diadalt aratta. Ugyanis a számos gépgyáros és versenytárs kiállításai közül egyedül Tarnóczy Gusztáv tűzfecskendői és tűzoltófelszerelési letelek az elsőrendű állami ezüst éremmel kitüntetve, mi nem csak örvendetes bizonyítéka e gyártmányok legkiválóbb voltának, de egy zsermind nyereség is hasai közönségünkre nézve, miután nagyobb részt most rendelik a községek tűzfecskendőiket és tűzoltófelszereléseiket s így alkalmuk van ezen elismert legjobb és

legelőbb gyártmányokkal láthatni elmagukat.

— **A csáktornya-zágrábi vasuton** november 15-ikétől fogva Zabok-Krapina-Teplitz és Krapina között a jelenleg közlekedő személyszállító vonatokon kívül még a 415. és 416. számú vegyesvonatok is hozottak forgalomba. A 415. sz. vonat indul Zabok-Kr.-Teplitzről d. u. 4 óra 45 perczkor és érkezik Krapinára d. u. 5 óra 27 perczkor. A 416. sz. vonat indul Krapináról d. u. 3 óra 30 perczkor és érkezik Zabok-Kr.-Teplitzre d. u. 4 óra 12 perczkor. E vonatok Zabok Kr.-Teplitzen csatlakoznak az 515—311. sz. vonathoz Zágráb felől és Csáktornya felé.

— **A magyar államvasutak személyforgalmának a yonatarifa behozatala által előidézett emelkedése** folyton tart. Az utasok száma 1888 1889 augusztus 1-ig 5684845 személy — 468822 db podgyászszal, miután a forgalom 9.424.004 frotot jövedelmezett; 1889—1890 augusztus 1-ig ellenben 18.456.312 jegyet adtak el, podgyászt 604.761 darabot szállítottak, 11.452.164 frot bevételrel. A zónaesztendőben hivatalos kimutatások szerint tehát 7.771.468 személyvel több utazott mint a mult év ugyanezen időszakában és a bevételek az idén 2028160 frottal többre ragtak, mint a mult év megfelelő idejében.

— **MEGYEI BŐVID HIBEK.** Zala-Egerszegén a pályaalomás mellett elterülő új sétátér Barossligetnek nevezetik el — Bethlen András gr. földmivéleltségügyi miniszter legkésőbb nov. 26-ig Featotics Tassiló gróf látogatására Keszthelyre rándul. — Keszthelyen „Keszthelyi Hirlap” czimmel Hoffmann Soma ügyvéd szerkesztésében dec. 1-én új hetilap indul meg — Nagy-Kanizsán az odaváló iparosok a jövő, 1891. évben nagykanizsai általános mű-, ipar-, termény- és állatkiállítást óh jtanak rendezni. — Keszthelyen f. hó 8-án este egy ház égett le. — Alsó-Lendván Bakor szántársulata nagy pártolás mellett sikerrel működik.

Nyilvános köszönet.

Mindazon barátaim, ismerőseim s jóakaróimnak, kik feledhetetlen nóm halála alkalmával fájdalom enyhítése céljából részvétnyilatkozatukkal megajándékoztak, megköszönök, nemkülönben drága nóm mindazon tisztelőinek, kik koszorúkat voltak szivesek küldeni, ugy a csáktornyai önk tűzoltó egyletnek a temetésen való részvételeért e helyen nyilvánom szívem mélyebb fakadó legőszintebb köszönetem.

728 1—1 Deák József.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JOZSEF.
Főmunkatárs ZRINYI KÁROLY.

VII. TECAJ

VU ČAKOVCU NOVEMBRA 23 ga 1890.

BROJ 47.

Uredništka pisarna:
Glavni pisar, bratereka hiba, lvo na kondignaciji. — S urednikom med je svaki dan govori med 11 i 13 vurom. — Sve pošiljke štude se sadržaja novina, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozefa urednika vu Čakovcu.

Izdavateljstvo:
Knjižara Fischel Filippova kam se predplate i običane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Prodplatna cena je:
Na celo leto 4 frot
Na pol leta 2 frot
Na četvrti leta 1 frot
Pojedini broji koštaju 10 kr.
Običane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći družtveni znanstveni i povuđljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeđen jendenkrat i to: vu svaku nedelju.

Študentski glasnik: „Medjimurskoga podpomogajućega žnovničkoga društva „Čakovečke Sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, „Dobno-Medjimurske Sparkasse“ i „Podpomogajućega društva“ „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“.

Je li je vredno svinje povati.

I.
Gospodari se obćenito tuže, da im zlo ide. S jedne strani tere ih nerodica (huda ljetina) s druge strani veliki vsakojacki terhi (naplaćila) K tomu još gđa je bolša ljetina, ne ima prirod skoro nikakve cene: Komaj kaj se dobi za pokriti stroške.

Dobri su gospodari došli do toga — pak to jeri izprobanje potvrdilo, da se samo on gospodar more održati vu gospodarstvo i po nekaj napredovati, koji goji (póva) i hrani vsake fele živinah: vole, krave, konje, svinje, ovce, pernate živiae itd.

Jako je dobro i hasen donasajuće povati svinje. Koj zna dobro svinjami baratati, imal bude veku hasen od njih, nego od ikoje druge domaće živine, lšina je, da je vezda malo težo odhraniti vno svinj; ar su se šume z vekšinom s fondale i stem je žira nestalo. Ali zato bude podpomogala i dobro bude do la pašu.

Svinja vsigdi dobro uspěva; ona se privć svakomu mestu i kraju Svinja jede vse, kaj mu se da a i prvle se odebeli i otusti pri malo j hrani nego li druge živine. Izračunalo se je, da je volu za funt mesa 12 do 13. — oci 9. — svinji pak samo 4 do 5 funti sulih stvari po trebno.

Vu Vla koj hrani se svinja ribami i onim klasom, kaj je na trstiki. — na Alpaž živi od trave i goskoga mlje eca vu ljetu. vu zimi pak od poparjenoga šena i otave itd. A im se pi i nas hrani? Vu ljetu gonimo svinje ni pešu ter ne dobiva do te pašu nikaj. Pase nav k ter navék, dok zemlja povsema ne zmrzne. Gđa zemlja zmrzne, hrani se pjevami, s tuškom, drobnim krumpirom i repom, negdi ter negdi s posejama, napojem itd. Vu najvećkoj samo sili nekaj žitka dobiva.

Stari gospodari vele: svinja raste na vusta. Gdo ima dobre pašu, ili gdo razme vu redu svinje hraniti, bude se podpuno osvedo il o toj istini. Svinje po leg dobre pašu ili poleg druge dobre hrane, koje je oko lašnika ko talo tri ili četiri forinta, košta o bude oko la božića i dvajsti forinta

Vekšu pak nam hasen daje svinje hitrim respodivanjem.

Hraniti ili piftati svinje mora vsaki za svoju domaću potrebuču Za prodaju svinje hraniti, izplaća se samo onim, koji ili imaju velike šume, ili se bave tikvom mestrijom, koja im vno štvari daje, koje se nemreju za drugo vpotrebiti nego za hranenje svinjah. Medjimurski g spodari imali budu najvećku hasen od raz plodjivanja svinjah, koje budu mr ave prodavali. Ovakvim način m moreju za-

ista ljepi dobiček vloviti. Moj nekoji sused preraćun je, da mu je jedna jedina svinja, koju je hranil do prešestnoga ljeta, davala na ljetu 150 forinti i do 200, ar je navadno imala dva put na ljetu po 10 mladih koje je još istoga ljeta po 10 forinti prodavati mogel. Tak je rekel taj moj sused Marko.

Dr. A. Rueff vu svojoj knjigi a i novine „Falusi Gazda“ ob povanju svinjah tvrde, da svinja vu dveh ljetah 200 forinti hasna more dati. Spolni se nagon pri nekojih svinja već vu 4 tom ili 5 tom mesecu pokažuje, a nekoje se plemenite fele već vu 6 tom ili 8 mom mesecu pripuščati moreju tak, da već vu prvom ljetu imaju ne samo praščće, nego da i vrlo težke postaju. Svinje se za čudo jako oplođuju i vnože. Rueff napominja dvo i pol ljet staru prasicu, koja je vu trih vurah 22 pajcke oprasila; Sinclair veli, da je nekoja englianska prasicna na tri mahu (tri put) 112, a druga kinezka 76 mladih na tri put imala itd. Nego nije ona prasicna najbolša, koja najviše mladih ima, ve ona, koja ih najviše odhrani. Stoga ima go podarov, koji krème samo je lenkrat na ljetu pripuščaju, pak ipak i onda još vrlo veliku hasen od njih imaju. Na jednom imaju vu na oj domovini Magjarskoj dobili su pred nekojim ljetom od 592 prasicih 2916 pajckov, — vu Keselyü od 2551 po prek 44.

Dve svinje, koje su ljeto dni stare, ter na dva put po 10 pajekov ima u od kojih je opet polovica mužkih, polovic ženskih, dale bi za deset ljet nikaj menje kak trideset i devet milijunov sedemdeset i dve jezere i pet sto svinjah!

Od svinje je vsaka pojedina stvar dobra i hasnovita. Meso slanina, salo dobro se plaćaju i svakomu je potrebno; odrezci i odpadci nadavaju se vu turke (čreva) pak se klobasi i friški i suhi rado kupuju i troše; šćetine treba za kefe, a treba ih i šoštarom, kosti i pažiji dober su gnoj kožu hasnuju sedlari i kujigoveže.

Nu da nam svinja kaj vekšu hasen da, potrebno je, da ju prav dobro hranimo. Žalibože, svinja nam vno go daje, mi pak njoj premalo osobito vu mladosti.

Da nam pak povanje svinjah vekšu hasen bude nosil, potrebno je da si izberemo plemo, koje bude vu naših okolnostih nam najviše hasnilo.

Dobro se plemo (fa) tu nekaj i zvana pozna. Treba da ima kratku gavu, kratak vrat i kratke noge, prsa okrugla; zvun toga imaju navadno dobre svinje malo šćetih.

Svinje se vu obće deliju na plemenite i neplemenite fajte.

Vse se opet svinje dele opet na male i na velike fajte, nazaduju vu svinje, od kojih dobivamo više mesa, menje pak masti i nopak, vu svinje, od kojih dobivamo više masti a menje mesa. Kratke svinje hitreše dozrelju tojest prvlje se vu kotec deli moreju, vekše plemo kesneše dozreša za kotec i za mlade, ali su onda težeše i više mlatih imaju.

Svinje, od kojih se dobiva više mesa, rajši se kupuju debele vu vekših varaših, gde je vno go mesa potrebno.

Najglavnije plemenite englianski fajt jesu:

Velike: Yorkshire, Berkshire, Leicester itd.

Male: Essex, Sussex, Suffolk, Windzor itd.

Čisti englianski fajt nije za nas, ako ih kanimo na paši imati, ar se s vreme nom čisto pokvari i premeni.

Ako prisodobimo domaće plemo s englianskimi vidli budemo, da naše navadne pito:ne svinje svojimi visokimi nogami, dubokomi prsima i lopaticami hitreše hodiju i begaju i stim da si leže samo hranu išćeju, — svojom debelom kožom i gustom šćetinom leže se braniju od zime i druge nepogode, ter njim neškodiju tuliko muhe itd. Zato se i moraju gojiti pašom vu polju i vu šumi; zato moreju daleko hodati itd. Kaj poleg vsega toga plemenito prase podnositi nebi moglo, ar mu premena vremena, deždj, zma i vručina vrlo škoda, Na izložbah se vidi, da plemenitim svinjam nije do ta, da ih krov i stene čuvaju i brane, ve se moraju još tenkimi mrežami pokrivati, da do njih komari, muhe i mu ice doiti nemreju, ar od njih vno go terpiju i boluju, a koža im se od grizenja počrteni.

Plemenitim svinjam prerašeno je vse tlo i vsi njihovi deli jetra, bubreki, srce itd. tustinom, da se ko'anje krvi preči i obustavlja ili nazad vudira, od česa lahko poginuti moreju. Neplemeniti svinji se mast taki pod kožom spravlja salo pak vu terbuhu pod črevi da se od zime očuva Meso od takvih svinjah zna biti netečno, mast je židka kak ulje, da vaju malo i ta je rahla; dočim je od navadnih svinjah fineša, i nije odviše tusto meso, a tvrdeša slanina Samo treba na-

vadne svinje hraniti, dok vrlo debele pvrstanu. Englianske plemenite svinje brže debljaju, ali nisu tak plodne, ar one oprase 2 do 6 mladih, dočim navadne i 16 pajekov oprasiti mogu I mljeko ne čini pajekom dobro od tustih englianskih fajtov, ter kak god i zbog toga, kaj su goli, vno go ih pogine. Prasicke su léne, pak niti na mlade vno go ne paze, a večkrat je i zagneteju.

(Konec sljedn),

IZ POVESTI MAGJARSKOGA ORSAGA.

Vladanje Ferdinanda V-ga od 1835-ga leta.

I.

Ferdinand V. koj je već 1830-ga leta bil okoronjen, prevzel je vladu 1835-ga leta stopram, jer je v red svojega oca mućro i s otčinskim nagnutjem ravnal posle svojih narodov. Pod je počela i naša domovina cvesti i na novo življenje s buditi. Pod njim držana tri orsačka spravišća glasovita ostanu v povestnici magjarskoj za naše, ar vu ovih trih više je napredka napravila domovina naša, nego predi vu vse stoletjah.

Puno bi bilo sve ono izbrojiti, kaj se je na ovih spraviščih za napredak domovine odredilo; samo nekoje spomeniti hoćmo. Već od leta 1836-ga vpelan je magjarski materinski jezik mesto dijačkoga za službeni orsački jezik, 1840-ga leta već je određeno, da sudi i svi javni uredi moraju uredovati na magjarskom jeziku a i s kraljem ima se na istom jeziku dopisovati. Zakoni prevoljeni bi na materinski jezik. 1843 ga leta pak je već s privolenjem i odobre jem kraljevim odlučeno, da i kralj magjarski naj govori, magjarski svojemu narodu naj piše i da se na orsačkom spravišču samo magjarski govoriti ima. Vlada odredila je v orsačkom spravišču, da se i vu školah znanstveni predmeti podučavaju na jeziku magjarskomu i da se mladeži (deca) na magjarskom jeziku odhranjuju. Nu i vu ustavu građanskom puno je toga ustanovljeno. Tak n. pr. oiehkoćen bi teški stališ kmetiškoi osobito s onim zakonom, koj poljodolcu osigurava dohodek zemlje tak, da mu ga njegov zemljski gospodju vzeti nemre prez stanovite odstete (plać) a usuprot pak poljodolavec more svoju zemlju po volji prodati; dapače dopušćeno bi kmetom, da se izpod gospodskih prisilnih poslov, kak takaj od plaćanja devetine izkupuju. Da se pak uz to i prometu i trgovini put osigura, vpeljani su mećui sudbeni stoli (váitótörvényezék). Na osobiti napredak služil je orsagu i on zakon, po kojem bi određeno, da i neplemeniti more lađati imanja plemenitaška i da i neplemnić slobodno obavlja državnu službu. Kaj pak plemstvu služil na diku, određeno je 1844 ga v orsačkom spravišču, da i plemenitaši moraju štibre i porcije plaćati.

Ova uređenja i zakoni pobudili su v narodu magjarskomu čisto drugi duh, sve je probadilo na novo življenje a videći vučeneši domorođci, da to za pravo usrećenje orsaga još nje dosta, sjedinjenimi silami počeli su posved vtemeljavati i vpelavati blagotvorna društva i bratovđine, koja su si za cilj vzela blagostanje očoga orsaga na čvrsti temelj postaviti.

Takva društva taki od kraja bila su: Gospodarske društvo, koje je v Peštu vtemeljeno i kojega kotrigi su najodličneše osobe orsaga; ovi se skrbe, da se v domovini prevete i da se usavršuje pojsko go-

spo'arstvo, vinogradarstvo, sadjarstvo, povrtlarstvo, kak takaj povanje rogate, koptine i druge marhe. Za tim su po velikom domorođcu Košuth Lajošu oživotvorenjena obrtna rukotvorskaja i po drugih opet uređjena fabrična društva. Obrtna društva imaju cilj taj, da rukotvotstvo (meštrijaj) unapredjuju; fabrična društva pak se skrbe, da budu penezi za vtemeljenje novih potrebnih fabrikah. Ova društva drže med vremenom obrtničko rukotvorske izložbe v koje iz očloga orsaga rukotvorci moreju svoje rukotvorine pošiljati. Nadalje je po neumrlomu grafu Szécsenyi Štefanu vtemeljeno društvo za povanje svihoga kukca (svilca) Tak je opet po Fáy Andrašu vu Peštu vtemeljena sparkassa, za kojom na skoro vtemeljili su takovu v Aradu, Požonu, Papi, Szegedu a vezda već posvud po orsagu i koje su na tu hasen, da si vno gi siromak svoje teško zaslužene groše na intereš dati more, drugi pak vu sili tam penez na posudu dobiti more. Ovakva su i dionička društva (akcije) koja su v domovini obćenje t. j. parobrodarstvo i željeznice vpelala.

Polek t h družtvah unapredjujuć h materijalne stanje domovine naše, nisu se ti naši domorođci niti na duševne unapredjenje naroda spozabili. Posvud po domovini podigla su se njihovim nastojanjem društva za razprostranjenje znanostih i umetnostih, med kojimi dično mesto zavzimalje društvo Kisfaludyjevo [Kisfaludytársaság], sv. Štefana društvo (Szentistvánáltársaság); jako su znamenita i puno vrđina društva za odhranjivanje male dece, za uzdrživanje sirotladi (dece prez roditeljev), za potepuhe i za škitalce vtemelješe poslovni zavodi, dalje opet ženska društva, napokon društva proti mućenju i prganjanju živinah i marve kak takaj sto i sto drugih blagotvornih družtvah.

Polek ovih pak i za unapredjenje ovih nastale su svakovrstne dobro novine i časopisi, vu kojih odličneši i vućeneši javno navučaju narod na svemoguće potrebe ili se pak isti pravdaju i dokazuju v novinah javno, kak bi za domovinu ovo ili ono bolje bilo.

S hvalom treba spomenuti, da je kralj Ferdinand V. sva ova svojimi odobrenjem ojačil i okrepil dapače vu vno g h družtih sam i osobno sudeloval; s najvećim poštovanjem treba je još spomenuti ime nadhercega Jožfa, koj je vu oživotvorenju blagotvornih družtvah neodručljivim požrtvorenjem i marljivostju sudeloval.

(Dalje sledi.)

KAJ JE NOVOGA?

Svečanost vu Goričani,

Iz Goričane nam pišeju, da su tam 11-ga o. m. s velikom svečanostju dočekali farniki novo imenuvanoga gospodina plebanuša Kengyelicsa, koj je vu Zagrebu hodil prisegu polagat. Navučitelj za školskom decom, občinski poglavari, ognjogasci i farniki su s zastavami stali pred školom. Mužari su pukali, zvonci se glasili, kada je g. plebanuš vu obćinu došel. Lukacs Stefan navučitelj ga je pozdravil i jeden večec prekdal vu ime farnikov novomu pastiru, koj je zahvalil vu svojem govoru čast i ljubav, s kojim ga farniki doćekaju i med "čeljen" krikom šiel je vu cirkvu, gde je "Te Deum" obdržal.

Pohvala Preložkim Žandarom.

Prošli tjeđan vkradjeno je bilo kod Gospe Lončarić, vu Podbrestu do 16 kilo masle iz pivnice. Kak su gospodari kvar opazili, taki su prijavili žandarsoj oblasti vu Prelogu, i onoga, na koga su sumljali.

Zandari cu taki došli istraživat i tak politički, da tatu nije bilo moguće drugo promisliti, ili se izdati samomu sebe ili kvar na mestu postaviti. Zato još on večer kak su zandari ođišli, išlo je maslo stare svoje gospolare iskat, koji su ga s veseljem prijeli. Pohvala dajemo gosp. Priločkim zandarom!

Vladarski sastanak.

Još ovoga meseca zestali se budu Njihova Veličanstva kralj Ferencz Jozeff, cesar Vilim i saski kralj Albert pri pruskom knezu Plessa na vadaniji,

Kip kronprinca Rudolfa.

Njegovo Veličanstvo odlučilo je na molbu magjarske akademije znanostih, da dade namalati kip svojega pokojnoga nezaboravnoga sina kraljeviča Rudolfa vu naravnoj veličini i da ga prikaže akademiji, kojij je kronrinc bil po astnim kotrigom. Ovo svoju odluku probčilo je Njegovo Veličanstvo akademiji po odelnom preostojniku Szogyenyu.

Izgorela velika fabrika

Vu Madridu (vu Španjolskoj) izgorela je ovih dnevo velika orsačka fabrika za duhan, ter je ostalo prez posla šest jezer delavcov, po najviše ženah. Krajica je došla na lice mesta i obećala prez poslanim delavcom pomoć. Pozdravljena je bila oduševjijeno.

Ogenj vu fiumanskoj fabrikli.

14-ga ovoga meseca vu jutro zibunila se je Fiuma varas zaradi ognja, koj bi bil ostavil strašnih posljedica. da nisu prikočili vu pomoć vi ognjogasci, kaj ih Fiuma god ima Ogenj se je najme porodil vu čistilnici kamenog ulja. Nezna se, kak se je ogenj pripetil, ali se je porodil vu dveh velikih skladiščah vu kojih je bilo velika vaozina izišćena tekusine. Plamen se je širil na velikom pak se je bilo boati strahovite nesreće. Vu trih vurah pogasili su ognja. Vse fiumanske špicralke bie su vu poslu. Na mesto pozara došli su dva batalioni soldatov, soldati (piloti) kraljevske fiumanske akademije i vnogi drugi. Kvara ima fabrika do 50 jezer forinti.

Velika nesreća.

Vu Slovačkoj, med mestina Bistrici i Orlove, prevrnula se veliki flojs na reki Vag. Pri tom se je vtopilo trideset peršonah, a 40 je oslobodjeno.

Ruska zima.

Vu Rusiji je zadnjih tjednov meseca oktobra bilo vnogo snega i ljute zime. Od 21-ga do 23-ga oktobra bėsnila je okolo Jalzabetgrada takva snežna vijavica, da se je preko 25 per on smrlo, kaj ih je snig zapuhal. Pri jednom posledniku smrlo se je 800 glav marhe.

Viher vu Englezkoj.

Na zahodnoj i severnoj obali Englezke bėsnil je 7 t. m. vrlo strašni viher s deždjom. Morje se je bilo strašno zbarkalo. Na zahodnoj obali (brėgu morja) je više brodov i ljudih nastradalo.

Samoubojstvo.

Vu Beču se je jeden jedenajst ljet star dečec obesil vu hiži za remen i to zato, kajti se je ne mogel navčiti svoju lekeiju. Prije kak te je obesil napisal je na karticu papira: „Ja sam sit življenja.“ Vse probe

da se mali nesrećnik opet k življenju prizove nisu nikaj hasnile. Vse bečke novine baviju se s onim dogodjajem, ar se vu nove vreme samoubojstva dece silno povnožava. Jeli je tomu kriva moderna škola, koja od dece kaj kaj išće, jeli je odhrujenje vu familiji, ali nemarnost roditeljev, koji neprerazmeju svoje dece ter je nagajnaju na to, za kaj nemaju dara, ili je pomenjkanje vėre, ili pak vu zadnje beteg našega vėka: nervoznost; Gdo zna? Vsi kak izazivlju ovi slučaji ozbiljne i brižne ljude na razmišljanje

Mesto vraćta gift.

Sudec kraljevske table Dr. Eimund Fūzy pozval je vu svojem betegu doktora k sebi da bi ga vraćil. Doktor mu je prepisal vraćto i hitro poslal vu apoteku. Vu apoteki pak je bilo više ljudih koji su čakali na vraćta i vu tom poslu je apotekar premenil vraćto. Gda je dekla donesla vraćto, doktor nije opazil kakvo je. i dal je betežniku, koj na to taki vumrl. Izvaga se vezda vodi proti apotekaru.

Nekaj za kratek čas.

1. Gospon: Kaj se tak žulko plačes ti Trezika? . . . Dekla: Ah kaj se nebi plakala, ako su me gospa ptvorili da sam tri žlice vkrala. Gospon: Pak kaj je to ne istina? Dekla: Kaj pak da je ne, — im sam samo dve žlice vkrala.

2. Učitelj: Poveč ti meni sinko, kaj vidiš ako glediš ober sebe? Dijak: Kaj bi drugo videl, kak modro ne bo Učitelj: Kaj pak, ako dežć ide? Dijak: O da vidim ambrello!

3. Gospon: „Gda mi jenput dorosete č ž me, koje sam si dal pri vas delati?“. Šoštar: „Onda, gda mi ome prvčese platiju.“ Gospon: Je moj dšgi, ja tak dugo nemrem čekati.

4. Mati: Drago deče moje, naj ngdar delati, ali kaj včuiti zla; ar ja si samo mojega maloga prsta denem na nos, i taki bum znala, kaj si včiniil. Dečec: Draga mamika, ako troj mali prst vse zna, poveč ti vezda, kuliko sam ja kolačov malo prvlje v kuhnji v žep del?

5. Kartal se je sin s otcem, na jedenkrat rekel je sin „kvarti“, — i zbog toga su se onda porečkali, — otec jako srdit na to, rekel je sinu: „Nije istina.“ — Dragi tatek — rekel je sin — znaš kaj? ak^o ja imam prav, naj onda vuđri strela vu tvojeja japu; — ako pak ti imaš prav, onda naj strela vuđri vu mojega japu.

Horvatsko-magjarski razgovori.

Horvát-magyar beszélgetések.

Rukotvorci. — Iparosok.

III. — Kolar deła kola. A bognár készít a szekeret. — Kolar deła kola, kočiju, sani, plugo

i branu. A bognár készít szekeret, kocsit, szánt, ekét és boronát. — Kolar deła stvari iz drėva. A bognár a tárgyakat fából készíti. — Kolar treba sekuru, širočku, pilu, hoblíč, svedre male i velike. A bognárnak szükséges fejsze, bárd, fűrés, gyalu, nagy és kis furó. — Kolar deła vu kolarnici. A bognár a bognárnűhelyben dolgozik.

— Stolar pohižtro deła. Az asztalos butort csinál. — Stolar deła stole, stolce, ormare, postelje, ladice. Az asztalos csinál asztalokat, székeket, szekrényeket, ágyakat, ládákat. — Stolar deła nadalje: vrata, rama na obloke i pod vu hižu. Az asztalos csinál továbbá: ajtókat, rámkákat az ablakokra és padlókat a szobába. — Stolar treba pilu, hoblíč, svedre, hamer, klesčce i blanjaču. Az asztalosnak szükséges fűrés, gyalu, furók, kalapács, fogó és gyalupad. — Stolar hasnuje kelje. Az asztalos használ enyvet. — Stolar vu stolarnici deła. — Az asztalos az asztalosnűhelyben dolgozik. — Dober kolar i stolar mora znati risati. A jó bognárnak és asztalosnak rajzolni kell tudni. — Stolaru drugáč za tišlara zoveju. Az asztalost másként tišlernek hívják,

LOTERIJA. Bpešt 16. novebra 1890. **57 41 17 9 23**

Gabonaárak. — Cena žitka.

1 m-mázsá. — 1 m-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	7—50	—
Zab	Zob	7—	—
Rozs	Hrž	7—	—
Kukoricza	Kuruza	6—15	—
Árpa	Jecmen	7—	—
Fehér bab	Grah beli	7—50	—
Sárga „	„ žuti	6—50	—
Vegyés „	„ zmėšan	5—50	—

NYILTTER *)
Farbige Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.65 per Meter — glatt und gemustert (circa) 180 versch. Qualitet. — versendet roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Dépot G. Henneberg (K. und K. Hofliefer.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

*) E rovat alatt közlőttekért felelősséget nem vállal a szerkesztő.

ODGOVORNI UREDNIK:
MARGITAI JOZSEF

4566 tk. sz. 1890.

Arverési hirdelmény.
A perlaki kir. íbiróság miut tkiri hatóság közhírré teszi hogy Kenyeres Mátyás paninoveczi lakosnak Csávlek Maria férj. Sztberát Józsefnek elleni kielégítési végrehajtási ügyében 120 frt tőke, ennek 1873. január 1 től járo 8 százalékos kamatai, 40 frt 76 kr. eddig már megállapított s ezuttal 8 frt 75 krban megállapított árverés kérésű a még felmerülendő költségek behajtása céljából a nagykanizsai kir. törvényszék a (perlaki kir. járásbíróság) területén levő

4355. tk. 1890.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zalamegye összesített árvtára végrehajtatonak Tersztenyák Ignác felső-mihályoveczy lakos végrehajtást szenvedő elleni 72 frt 97 kr. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő felső-mihályoveczy 75 sz. tjkvben 146—149|3 hrzi sz. a. ingatlanból Tersztenyák Ignácot fele részben illetett és Kermau Lőrincz és neje Tersztenyák Veronának eladott fele része 89 frt becsárban; a felső-mihályoveczy 79 tkv 82|a hrzi sz. a. ingatlanból ugyan Tersztenyák Ignácot fele részben illetett és Dövecer Antalénak eladott fele része 158 frt becsárban; a felső-mihályoveczy (27—28|b) hrzi sz. a. 18 frt; (120—122|b) hrzi sz. a. 202 frt; (146—149|5) hrzi sz. a. 141 frt; 146—149|4, hrzi sz. a. 3 frt becsárban egész ingatlanok; a felső-mihályoveczy 76 tk (89—90|b) hrzi sz. a. Horvátics Mihály és neje Szever Ionának eladott egész ingatlan 64 frt becsárban és a felső-mihályoveczy 77. tkvi (146—149|1) hrzi sz. a. Kerényák István és nejének Talafant Mariának eladott egész ingatlan 40 frt becsárban az árverést ezennel megállapított kikáltási árban elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1890 évi december hó 18-án d. e. 10 órakor a felső-mihályoveczy község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlan becsárának 10 % -át készpénzben vagy az 1881 LX t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1850. évi október hó 12-ik napján.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság

KOLLARICS

kir. aljbiró.

4026 tlkvi 90.

Árverést hirdetményi kivonat,

A csáktornyai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincst. végrehajtatonak Krusics Jabab és neje Branyilovics Tona felsőpusztákoveczy lakos dr. Bárdió György ügyvéd ügygondnok által képviselt végrehajtást szenvedők elleni 129 frt 43 krajczár tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő felsőpusztákovecz község határában fekvő 11 tkvi 11 hrzi sz. 160 ftra becsült ingatlan fele, 58 hrzi sz. a. 91 ftra becsült ingatlan fele, 89 hrzi sz. a.

116 ftra becsült ingatlan fele, 118 hrzi sz. a. 173 ftra becsült ingatlanok fele, 163 hrzi sz. a. 273 ftra becsült ingatlanok fele, 253 hrzi sz. a. 204 ftra becsült ingatlanok fele, 249 hrzi sz. a. 94 ftra becsült ingatlanok felére az árverést ezennel megállapított kikáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1890. december hó 29-ik napján delután 3 órakor a felsőpusztákoveczy községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % -át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1890. évi szeptember hó 18 ik napján.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

KOLLARICS

kir. aljbiró.

721.

3950. tk. sz. 890.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Puntaris Agoston végrehajtatonak Tersztenyák Ignác vég-

Dráskovecz községben fekvő a dráskoveczy 109 sztkvben A 1 sor 112/a hrsz. a. foglalt Csávek Mária öz. Sztərbát Józsefné és Miholics Lénárd (nős Mátiásies Borbályaival) nevén álló ingatlanra az 1881 évi LX. t. cz. 156 § a értelmében egészen 288 ft, de a C. 3 sor. s. a. öz. Mihálcz Andrásné javára bekeblazett haszonélvezeti jog éprégben tartása mellett és a dráskoveczy 1193 sztkvben A 1 sor 1445/b hrsz. a. foglalt, Csávek Mária férj Sztərbát Józsefné nevén álló ingatlanra 192 ft becsárban Dráskoveczen a községi bíró lakásán 1890. december hó 10-én d. e. 10 órakor Dr. Bárdi György felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatai.

Kikiáltási ár a fentebb kített becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre

2944 tk. sz. 1890.

Visz-Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Vuesics János és Bachrach Gyula nkanizsai lakosoknak Ujlaky József kottorii lakós árverési vevő és kése delmes fizető elleni 452 ft 26 kr. tőke, ennek 1880. évi február 23-tól járó 24 % os kamatai. 35 ft 57 kr. per és végrehajtási, 9 ft 85 kr. 4857/89 sz. árverés kéési, valamint jelenleg 6 ft 70 kr. beállapított és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. 60 t.-cz. 185 §-a értelmében a viszárvitést a nagykanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. jbiróság területén lévő Kottori községben fekvő a kottorii 1278 sztkvben A 1-2 sor 804. 805. hrsz. ingatlanokra, továbbá A 1-3 sor 9654 hrsz. ingatlanra 42 ft becsárban elrendelte.

Az árverés megtartására határidő 1890 évi december 9-ik napjának d. e. 10 órája Kottoriban a községi bíró lakásához kifizetik, mely határnapon a fentit ingatlanok Eperjes Sándor felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen fognak eladni. Kikiáltási ár a fentebb kített becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben avagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 8 nap alatt a másodikát ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt, minden egyes részt után az árverés napjától számított 6 % kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint letézni. Ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. jbiróság tkvi osztályánál a Kottori község előjáróságánál megtekinthetők. Perlakon a kir. jbiróság mint tkvi hatósággal 1890. évi szeptember hó 11-ik napján.

717.

emelkedésétől számított 15 nap a. a másodikát u. a. 30 nap a. a harmadikat u. a. 45 nap a. minden egyes részt után az árverés napjától számított 6 % os kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint letézni. Ezen árverési hirdetmény kibocsátásával

egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. jbiróság tkvi osztályánál s Dráskovecz község előjáróságánál megtekinthetők.

Perlakon a kir. jbiróság mint tkvi hatósággal 1890. évi szeptember hó 11 napján.

726.

Hirdetmény.

Alsó-Vidovecz község által a magas államkincsértől bérben birt kizárólagos italméresi jogosultság és az e mellett gyakorolható korlátolt kismértékben való elárusítás után járó italméresi adó beszedési joga 1890. évi január hó 1-től számított egy évi időtartamra Alsó-vidovecz község irodájában **1. évi december hó 7-én délután 2 órakor** tartandó nyilvános szű és irasbeli árverés útján alerbe fog adadni. — Ezzel egyidejűleg haszonbérbe adatlk a községi kocsmá épület.

A részletes árverési feltételek a községi irodában bármikor megtekinthetők.

Al.-Vidoveczen, 1890. november hó 20-án.

BABICS GÁBOR
jegyző.

DOMINICS MIHÁLY
bíró.

Sigurno kučno sredstvo
ješt već više godina sveobohi poznati i objubljeni

Dr. ROSE zivotni balzsam.

leti, pomozu protiviti iz naboljih, najkvalitetnih biljaka, djeluje sasna pozitivno kod svih poterljivih probava osobito kod pomunjanja teka, kiselog uzrivanja, nadimanja, bluvanja, tjelesnih i zeludacnih bolih, zeludacnih gercava preponjena zeludacnostivnami, zaslaženju, navale krvi, hemoroidima.

Velika boca i tor., pol boce 50 novč.

Ovaj se balsam dobiva u svih ljekarnah Austro Ugarske.
Neka se pazi na zaštitnu marku.

Pražki univerzalni kučni melem

Sigurno i izkušeno sredstvo za liječenje svih upala, raznih i mozola Sve upale, cikhino, otvrd, uzahujanja moći je izljeđiti za kratko vrijeme; ako bi bila se trana nako već ognuja u kratko vrijeme os mozol bez boli izvati i zacijeli. U kufijeah po 25 i 55 nč.

Balsam za sluh.

Najeksklativje i usljed mnogih pokusa poznato kao najpouzdanije sredstvo za liječenje naglušnosti i za uspostavljanje izgubljenog sluha. I boćica i ft.

Glasno eklativje B. Fragner u Pragu Br. 205 - III Ljekarna „k crnom orlu“

Legnagyobb butorraktár.

Fialovits Lajos

butorgyáros, kárpitos és diszító

Varazsdon a városház mellett. Kanizsa Bazár.

Dus választéku raktárak saját gyártmányu szolid butorneműekben,

pontos kiszolgálás jótállás mellett a legolcsóbb áron

691 5 5

Miert kedvelik annyira a Horgony- Köépitő szekrényeket?

Mert nem válnak értéktelenekké egy néhány nap múlva, mint a többi játékszerek, hanem a gyermekeknek évek hosszú során át mulató és oktató foglalkozási szerül szolgálnak, és a hosszú időtartamot tekintve véve a legolcsóbb játékszerek. Továbbá, mert az igazán pompás minták utánépítése a szülőknek is kellemes mulatságot szerez és minthogy mindegyik szekrény szabályszerűen kiegészíthető.

« A ki »
egy kevésbé értékes utánzás vétele által nem akarja maga magát megcsalni az utasítsa vissza minden szekrenyt melynek csomagolásán czégnünk valamint gyári jelvényünk „a veres Horgony“ hiányzik. — Képes árjegyzetek ingyen és bérmentve.

RICHTER F. AD. és tsa., BECS,
Nibelunggasse 4.

rehabilitást szenvedő elleni 130 frt tökékövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvénytörvényes (csáktornyai kir. bíróság) területén lévő felső-mihályoveczi 27—28/b hrzi sz. a. 89 frtra, 89—90/b hrzi sz. a. 158 frtra, 120—122/b hrzi sz. a. 264 frtra, 146—149/5 hrzi sz. a. 158 frtra, 146—149/4 hrzi sz. a. 496 frtra, 146—149/1 hrzi sz. a. 128 frtra becsült ingatlanok; továbbá a felső-mihályoveczi 75 tkvi 82/c hrzi sz. a. 89 frtra becsült ingatlanokra 1890. évi december 18-án dőlt 10 órákor a felső-mihályoveczi község házánál; továbbá a VI. hegykerületi 663 tkvi 2151 hrzi sz. a. ingatlanból Tersztenyák Ignácot illető fele része 144 frt becsértékben 1890. évi december hó 19-én a VJ. hegykerületi községbiro házánál d e 10 órákor és a IV. hegykerületi 373 tkvi 697 hrzi sz. a. 18 frtra becsült egész ingatlanra az árverést elrendelte és hogy a feunnebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi december hó 19. napon d. u. 3 órákor IV. hegykerületi község bíró híró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiltási áron alol is eladatni fognak.

Arverezni száundékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 száundékat készpénzben vagy az 1881. LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában ki-
jelölt óvadékképes értékpapirban a kikiltótt kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiiltított szabályszerű elismervényt átazolgáltatni.

Kelt Csáktornyan, 1890. évi szeptember hó 11-ik napján.

A csáktornyai kir. bíróság, miut tkvi hatóság.

KOLLARICS
kir. albiró.

725.

4632 tk. sz 1890.

Arverési hirdtemény.

A perlaki kir. bíróság miut tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. község tárnak Kuhár Balázs és neje Radmanics Katalin alsó-vidoveczi Jakosok elleni kielégítési végrehajtási ügyében 509 frt 45 kr. tőke, 509 frtnak 1874. évi július 28-tól járó 6 % -os kamatai, 8 frt 56 kr. végrehajtás kérelmi már megállapított 12 frt 65 kr. és jelen kérvényért megállapított 4 frt 80 kr. költségek behajtása ezélfábó a nagykanizsai kir. törvénytörvényes (a perlaki kir. bíróság) területén fekvő Alsó-Vidovecz község 1342 sztkvben A. t. 2519 hrsz. a. ingatlan 32 frt, továbbá a 2682 hrsz. ingatlan 114 frt, az alsó-vidoveczi 780 sztkvben A. I. 246. 741. 959. 1298. 1491. 1891. 2640. 2654. 2683. hrsz. a. felvett ingatlanok 1292 frt, mégis az alsó-domborui 605 sztkvben A. t. 1499 hrsz. ingatlan 43 frt, az 1510 sz. ingatlan 15 frt, az 1630 hrsz. ingatlan 159 frt, az 1642 hrsz. ingatlan 80 frt, az 1665 hrsz. ingatlan 54 frt, továbbá a kottori 1009 sz. tkvben 8893 hrsz. ingatlan 347 frt, végül a szent-máriai 332 számú tkvben A. t. 1884 hrsz. ingatlan 96 frt, az 1960 hrsz. ingatlan 14 frt, a 2132 hrsz.

ingatlan 46 frt, a 3820 hrsz. ingatlan 45 frt, a 2206/a hrsz. ingatlan 71 frt és 1163/b hrsz. ingatlan 65 frt becsárban és pedig az alsó-vidoveczi ingatlanok Aló-Vidoveczen a község bíró házánál 1890 évi december 23. napján d. e. 10 órákor az alsó-domborui ingatlanok Alsó-Domborun a község bíró házánál ugyanazon nap d. u. 2 órákor a kottori ingatlanok Kottoriban a község bíró házánál u. a. nap d. e. 10 órákor, végül a szent-máriai ingatl. Szt-Márián a közs. bíró házánál u. a. nap d. u. 2 órákor Dr. Tuboly Gyula nkanizsai lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen fognak eladatni.

Kikiltási ár a feunnebb kitett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a lecsár 10 száundékat készpénzben avagy óvadékképes értékpapirban a kikiltótt kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben még pedig sz elsőt az árverés jogerőre emelkedéséi számítandó 15 nap alatt a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 60 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6 % kamatokkal együtt a meghatározott helyen és módzatok szeriut lefizetni. Ezen árverési hirdtemény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. bíróság tkvi osztályánál a Alsó-Vidovecz, Alsó-Domborun, Kottori és Szent Mária község előljáráóságánál megtekinthetők.

Perlakon a kir. bíróság miut tkvi hatóság. 1890. évi szept. hó 12-ik napján.